

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö, LVM/701/03/2018, 27.6.2018

Suomen Kuntaliiton lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkko-toiminnasta annetun lain muuttamisesta

Suomen Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja julkisen hallinnon turvallisuusverkko-toiminnasta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia ja julkisen hallinnon turvallisuusverkko-toiminnasta annettua lakia. Esityksen sisältämällä lakiehdotuksilla mahdollistetaan laajakaistainen viranomaisviestintäpalvelu, jolla korvataan nykyinen viranomaisverkkoon perustuva viranomaisviestintäpalvelu (VIRVE).

Kuntaliitto pitää turvallisuusviranomaisten siirtymistä laajakaistaiseen viranomaisviestintään välttämättömänä kehittämistoimenpiteenä. Sekä toimialojen sisäisen että viranomaisten välisen tilannekuvan muodostaminen, ylläpito ja jakaminen tehostuvat merkittävästi laajakaistan tuomien mahdollisuuksien myötä. Kuntien on tehtävänsä hoitamiseksi välttämätöntä saada tilannekuvaa kaikissa turvallisuustilanteissa. Operaattorin tulee veloituksetta tuottaa jatkuvaa reaaliaikaista tilannekuvaa loppukäyttäjille verkko-toimivuudesta ja häiriöistä.

Valmisteluaineiston mukaisesti merkittävässä roolissa uuden palvelun hinnoittelussa tulee olemaan se, kuinka ja millä kustannusjaolla toteutetaan nykyisten kaupallisten operaattoriverkkojen maantieteellisen ja sisätalapeiton laajentaminen VIRVE:n peittoon vastaavaksi. Viranomaisten asettama vaatimus, että uudessa palvelussa tulee olla nykyistä VIRVE-peittoa vastaava maantieteellinen ja sisätalapeitto on perusteltu. Myös lain mukainen käyttövelvoite on perusteltu.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan on myönteistä, että kyseessä oleva keskeinen palvelu lähestyy yhden luukun periaatetta, jolloin palvelu tulee samalta toimittajalta kuin muukin ICT-palvelu. Palvelun tulisi varautumisen näkökulmasta olla korkean varautumisen palvelu, ja siihen tulisi sisältyä turvallisuusverkkolain mukaisille käyttäjille korkean varautumisen periaatteita noudattaen päätelaitteet, liittymät ja tukipalvelut. Laitteiden ja lisävarusteiden/tarvikkeiden osalta tulee kansallisesti turvata riittävä kriisivalmius.

Verkkoneutraliteetin rikkominen viranomaistoimien osalta on perusteltu lähtökohta. Esityksen mukainen laajeneva yhdyspinta kaupallisen sektorin verkko-operaattoreihin edellyttää erityistä huolellisuutta ohjaus- ja rahoitusjärjestelyjen osalta. Digitaalisen infrastruktuurin strategian mukaisesti tulee kiinnittää huomiota alueellisten laajakaistaverkkojen maantieteelliseen kattavuuteen niin langattoman kuin kiinteän laajakaistaverkonkin osalta. Kysymys on siitä, kuinka viranomaisviestintä voidaan varmistaa kaupallisissa verkoissa kaikissa olosuhteissa ja erityisesti niillä alueilla, joissa kapasiteetit ovat operaattoreilla vähäisiä ja toiminta taloudellisesti kannattamatonta. Riittävän kapasiteetin ja saatavuuden vaatimusten täyttyminen myös kaupunkialueiden ulkopuolella on turvattava. Aluetta, jossa viranomaisviestintä on varmistettua, tulisi edelleen kasvattaa riippumatta kaupallista kannusteista. Tukiasemien sähkönsyöttö ja peittoalueet tulee varmistaa nykyistä paremmin. Matkapuhelinpalvelujen ja viranomaispalvelujen varmuus ei tällä hetkellä esimerkiksi Ylä-Lapin alueella ole tyydyttävällä tasolla.

Harvaanasutuilla alueilla tulee muun muassa turvallisuusviranomaisten etäjohtamisen vuoksi kapasiteetin tarve tietoliikenteelle kasvamaan merkittävästi. Lisäksi on huomioitava, että harvaanasutuilla alueilla viestintäratkaisujen riittävällä kapasiteetilla ja toimintavarmuudella on suora positiivinen vaikutus alueen elinkeinoelämän kehittymiselle ja monipuolistumiselle.

Esitetyn mukainen palveluoperaattorimalli ei Kuntaliiton näkökulmasta ole ristiriidassa kuntatoimijoiden toimintaympäristön kanssa. Palveluoperaattorimalli voi myös tuottaa uusia synergiaetuja teknologiahallinnan osa-alueella. Turvallisuusympäristön muutokset edellyttävät Viestintäviraston ottavan vahvan roolin kyberturvallisuuskysymyksissä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jarkko Huovinen
johtaja,
alueet- ja yhdyskunnat

Vesa-Pekka Tervo
pelastustoimen kehittämisspäällikkö